

154. ผลของอายุเก็บเกี่ยวต่อผลผลิตน้ำหนัสดและคุณภาพต้นสดของ ข้าวฟ่างหวานพันธุ์ต่างๆ ในเขตชลประทาน

Responses in Yield and Yield Quality of Sweet Sorghum Varieties to Different Harvest Periods under Irrigation Conditions

สุวิมล ถนอมทรัพย์ วิไลวรรณ พรหมคำ
เชาวนาถ พฤทธิเทพ วันชัย ถนอมทรัพย์

บทคัดย่อ

จากการตรวจสอบผลของอายุเก็บเกี่ยวต่อผลผลิตและคุณภาพต้นสดของข้าวฟ่างหวาน 4 พันธุ์ ที่ ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ปี 2550-51 พบว่า การทดลองปี 2550 และ 2551 ให้ผลการทดลองเป็นไปในแนวเดียวกัน คือ การเก็บเกี่ยวที่ระยะ Boot stage มีน้ำหนัสดและใบสด และน้ำหนัสดต้นสดต่ำกว่าการเก็บเกี่ยวที่ระยะอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ การเก็บเกี่ยวที่ระยะ Half-bloom ถึง Physiological maturity ให้น้ำหนัสดและใบสด และน้ำหนัสดต้นสด ไม่แตกต่างกันทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปริมาณความแตกต่างขึ้นอยู่กับพันธุ์ข้าวฟ่างหวาน โดยการเก็บเกี่ยวที่ระยะ Boot stage น้ำหนัสดและใบสด และน้ำหนัสดต้นสด ต่ำกว่าการเก็บเกี่ยวที่ระยะ Half-bloom ถึง Physiological maturity ระหว่าง 14.3-25.3 และ 12.3-24.5 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สำหรับพันธุ์ Suwan Sweet และ 15.4-47.3 และ 20.8-37.5 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ สำหรับพันธุ์ Wray และ 19.2-61.1 และ 14.8-57.2 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ สำหรับพันธุ์ Rio และ 15.4-31.3 และ 16.2-33.7 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สำหรับพันธุ์ KCU 40 ข้าวฟ่างหวานทุกพันธุ์มีความหวานสูงสุดที่ระยะ Hard dough และ Physiological maturity และต่ำสุด ที่ระยะ Boot stage โดยข้าวฟ่างพันธุ์ KCU 40 มีความหวานสูงสุด 17.6-21.25 องศาบริกซ์ และ พันธุ์ Wray มีความหวานต่ำสุด 13.6-14.02 องศาบริกซ์ การเก็บเกี่ยวตั้งแต่ระยะ Half-bloom ถึง Physiological maturity ให้ปริมาณน้ำคั้นต้นสดไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับการเก็บเกี่ยวที่ระยะ Boot stage ที่มีปริมาณน้ำคั้น (123-320 ลิตร/ต้นสด 1 ต้น) ต่ำกว่าการเก็บเกี่ยวที่ระยะอื่นๆ 11.6-45.4, 16.3-62.6, 8.8-51.4 และ 16.7-26.6 เปอร์เซ็นต์ สำหรับพันธุ์ Suwan sweet Wray Rio และ KCU 40 ตามลำดับ

การนำไปใช้ประโยชน์

สามารถนำข้อมูลระยะเวลาเก็บเกี่ยวข้าวฟ่างหวานต้นสดที่เหมาะสม ไปใช้แนะนำเกษตรกรต่อไปเพื่อให้ได้ผลผลิตและคุณภาพสูงเป็นที่ต้องการของตลาด

ภาพแสดง ข้าวฟ่างหวานพันธุ์ Suwan sweet ระยะแป้งอ่อน (Soft dough) ที่ปลูกในเขตชลประทาน

ภาพแสดง ขนาดลำต้นข้าวฟ่างหวาน พันธุ์ มข.40 (KKU40) และ พันธุ์ Suwan sweet เมื่อเก็บเกี่ยวที่ระยะแป้งแข็ง (Hard dough)